

ningsmaaden med Hensyn til de Forfrifter, som ere givne i dette Lovudkast. Jeg mener, — og jeg troer ikke, det i Tvivlstilfælde kan fortolkes eller forstaaes anderledes fra Lovgivningens Side — at den Ret, som er givet Landet til at affætte Ol til Kjøbstæderne, maa udstrække sig til, at det kan affættes paa hvilken som helst Maade, der ikke strider imod saadanne Hensyn, som fra Folkets Side ere giorte gjældende. Jeg troer, at der derved for Landboerne erhverves Ret til at tilbyde det i Husene, eller falholde det paa hvilken anden Maade de ville; og jeg troer overhovedet, at man, naar man fremtidigt vil ordne Næringsforholdene, ikke skal komme tilbage til alle de smaalige Bestemmelser, om jeg saa maa udtrykke mig, der hidtil have fundet Sted, og have givet Anledning til saa megen Riv og Trætte og saa mange uhyggelige Processer ved Domstolene. Jeg ønsker, naar man engang ordner Næringsforholdene, at dette maa skee saaledes, at der gives Enhver fuldkommen Frihed til at kunne bruge den Næring, han paa lovlig Maade har erhvervet sig Rettighed til, og det er derfor virkelig min Betragtningssmaade, at den Ret, som ved denne § 3 er tilstaaet Landboerne, angaaer en saadan fuldkommen Affætningsfrihed til Kjøbstæderne. Det er derfor, at jeg ogsaa troer, at man ikke bør undlade at tage Hensyn til, at den samme Rettighed og den samme Frihed til selv at kunne affætte sine Varer fra den ene By til den anden, og affætte dem i selve Byen, ikke maa kunne ansees at være betaget Kjøbstæderne. Men det er det, jeg troer vilde kunne være Tvivl underkastet, hvis man ikke forebygger en saadan Tvivl ved at give Udcastet et saadant Tillæg som det, jeg har foreslaaet. Jeg er ganske enig i, at naar man, efter den af Udvalget foreslaaede Redaction, optager det Ord „fremdeles“, saa vil det i Grunden være at sige det Samme, som man antager allerede finder Sted; men det er, fordi jeg virkelig troer, at det i Tvivlstilfælde maa forstaaes og fortolkes anderledes, nemlig at der er givet en større Ret, end man hidtil har antaget at være gjældende for Landet, at jeg har troet, at man ogsaa i Loven burde udtale, at den

samme Ret for Fremtiden skal tilkomme Kjøbstæderne.

Stolof. Sørensen: Dersom det forholdt sig saaledes, som den høitærede Indenrigsminister har udtalt, at Kjøbstæderne allerede havde de Rettigheder, som dette Endringsforslag tilstgter at give dem, saa skulde jeg ikke stemme for Endringsforslaget; men det forekommer mig, at det er oplyst af den ærede Ordfører, at det i alt Fald kun er factisk, at disse Rettigheder bestaae, men ikke juridisk, at de aldeles ikke ere lovbegrundede; og saalange jeg ikke hører det oplyst fra den høitærede Indenrigsministers Side, at disse Rettigheder for Kjøbstæderne virkelig ere lovbegrundede, anseer jeg det for min Pligt at stemme for Endringsforslaget, for at Kjøbstadboerne idetmindste kunne stilles lige med Landboerne.

Indenrigsministeren: Ja, ligesom der her i Thinget aldeles ikke har været ytret nogen Tvivl om, at Kjøbstæderne havde denne Ret, saaledes troer jeg heller ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at Kjøbstæderne hidtil have havt Ret til at indføre Ol til andre Kjøbstæder, og det er derfor, jeg har fundet det betænkeligt, naar Kjøbstæderne hidtil i Almindelighed have havt Ret til at indføre Ol, at man saa nu skulde give en speciel Tilladelse for det Ol, der fabrikeres her i Landet, hvoraf jeg troer, at der let kunde drages den Slutning, at Kjøbstæderne ikke fremdeles skulde beholde den Tilladelse, de hidtil have havt, til ogsaa at indføre og afhænde andre Osorter. Men den Bestemmelse, som for Landbryggerierne indeholdes i Lovforslaget, har jo ved Forhandlingerne her i Thinget fuldkomment viist sig at være nødvendig; thi det har paa det Allertydeligste viist sig, at der i saa Henseende var Tvivl tilstede. Udvalgets ærede Ordfører antog først, at Landboerne ikke havde denne Ret; den ærede 5te Landsthingsmand for 1ste Valgkreds (Østved) har godtgjort, at det Modsatte var Tilfældet; altsaa har der formeentlig været meget god Grund til, ved denne Lov at have den Tvivl, som i saa Henseende har fundet Sted. Men for Kjøbstædernes Vedkommende har der ikke fundet nogen Tvivl Sted, og der er heller ikke her i Thing-